

Прочети внимателно текста

Надвечер един ден Гроздан се върна от града. Той си идеше пеш, носеше ямурлука си праметнат на рамо върху тоягата си и караше пред себе си едри два вола.

Отколе в къщата на Гроздана не беше имало такава радост. Най-напред се показа Добри, оздравял вече, забеляза баща си и хукна тичешката насреща му. Тоя път той не питаше какво са му купили от града, а радостно гледеше големите и хубави волове, черните и влажни очи на които сякаш го познаха и говореха, че отсега нататък те не са чужди помежду си, а свои. Излезе и Петра. Като пристягаше ръченика на главата си, тя бързаше срещу Гроздана усмихната, развълнувана. Всички влязоха в двора. Огладнелите животни лакомо заскубаха високата трева, като протягаха сините си езици и самодоволно и тежко пръхтяха.

Разположен и весел, Гроздан даваше къси отговори на запитванията на жена си за цената на воловете, за възрастта им, за селото и за името на човека, от когото беше ги купил. Малкият не се отделяше от тях, пазеше ги и ги подкарваше из двора навсякъде, където имаше по-добра трева. Петра изнесе ярма в едно корито. "Нека си похапнат, каза тя, път е вървял добитъкът." И двамата, майката и синът, стояха настрана и гледаха. С полупремрежени очи, воловете лакомо ядяха ярмата, обръщаха се и кротко поглеждаха към тях. В тия неми погледи ясно се четеше примирението и привързаността им към новите стопани.

Беше дошъл и Монката. И той наедно с Петра и Добри **гледаше** воловете.

– Хубави са, много хубави – говореше той. – Нека да са живи. С окоето на опитен и вещ познавач той ги оглеждаше, определи безпогрешно възрастта им, **откри** сума добри качества у тях. И радваше се повече от всички.

Още преди да иде в града, Гроздан беше предложил на Монката да се сдружат и да работят заедно. С единия чифт волове, които той **щеше да купи**, и с двата коня на Монката можеше да се кара един малък плуг. А това стигаше и на двамата. Добър и сговорчив, Монката беше се съгласил на драго сърце...

– Е, Монка, стоиш ли на приказката си? – обърна се към него Гроздан и го отведе настрана. – От днес нататък ний вече сме съдружници с тебе. Трябва да започнем.

– Да приберем жетвата, ще почнем – съгласи се Монката.

– Аз нямам сято – поясни Гроздан, – нямам и друга работа. Дето ще отида да работя на хората, и тъй ще сме наедно, да приберем твоето. Ще го поженем, ще го овършем. То си е твое, разбира се. Колкото за лесно е. Ще се спогодим.

Последният неделен ден преди жетва всякога се празнува в селата по-весело и потържествено. Това е последният празник, когато може да се отиде на черква, а надвечер да стане хоро. След това започва вече жетвата, селото утихва, хората работят и ношуват в полето.

Тоя ден имаше много богомолци в черква. Имаше доста любопитни, които искаха да узнаят името на оня, който беше подарил новия венец на иконата. Попитаха поп Стефана. Стариият свещеник подигна замислените си и тъгуващи очи и каза: "Истинското благодеяние се върши скрито. Когато едната ръка дава нещо, другата не трябва да знае."

По Йордан Йовков.

Ямурлук – дебела горна селска дреха за дъжд;

Ярма – смляна на едро зърнена храна за кормио на добитък;

Ръченик – дълга домашна кърпа с везба и ресни на двата края;

№	Тестови задачи	Точки	
1.	Отговори с ДА или НЕ Според текста: А. В неделя преди жетва селяните ходят на черква ДА НЕ В. Всички селяни идват да видят воловете на Гроздан ДА НЕ С. Гроздан и Монка ще женат заедно сятото от двамата. ДА НЕ D. Воловете са привързани към новите стопани. ДА НЕ	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
2.	Открий в текста и запиши 2-3 думи или изрази, които доказват, че събитията стават в българска среда. _____ _____ _____	L 0 1 2 3 L 0 1	L 0 1 2 3 L 0 1
3.	Тълкувай смисъла на изразите от текста: «Стоиш ли на приказката си?» _____ _____ «Монката беше се съгласил на драго сърце». _____ _____	L 0 1 2 L 0 1 2	L 0 1 2 L 0 1 2
4.	Характеризирай Монката с 3-5 изречения, като назовеш и аргументираш 3 негови черти, проявени в текста. _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 L 0 1 2 3 L 0 1 2 L 0 1 2	L 0 1 2 3 L 0 1 2 3 L 0 1 2 L 0 1 2
5.	Озаглави текста, като назовеш темата му, и запиши заглавието. _____ _____	L 0 1 2	L 0 1 2

6.	Загради буквата на верния отговор. Към кой тип се отнася текстът? А. Описание В. Повествование С. Описание и повествование D. Разсъждение	L 0 1	L 0 1
7.	Открий в текста и запиши антоними на следните думи: Отскоро _____ Тъга _____ Сухи _____ Спокойна _____	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
8.	Преобразувай пряката реч в косвена. – Да приберем жетвата, ще почнем – съгласи се Монката. _____ _____ _____	L 0 1 L 0 1	L 0 1 L 0 1
9.	Състави и запиши 3 изречения, като употребиш думата СИВ в различни значения. _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 L 0 1 L 0 1 0 1 2 3	L 0 1 2 3 L 0 1 L 0 1 0 1 2 3
10.	Характеризирай изречението, като допишеш необходимото в определения му: Малкият не се отделяше от воловете, пазеше ги и ги подкарваше из двора навсякъде, където имаше по-добра трева. Това изречение е _____ (сложно съставно, сложно смесено, сложно съчинено) и се състои от _____ (две, три, четири, пет) прости изречения.	L 0 1 2	L 0 1 2
11.	Трансформирай следния текст от минало в сегашно време. Воловете лакомо ядяха ярмата, обръщаха се и кротко поглеждаха към майката и сина. В тях неми погледи ясно се четеше примирението и привързаността им към новите стопани. _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4 L 0 1	L 0 1 2 3 4 L 0 1

12	<p>Запиши с букви словосъчетанията на числителното 2 и съществителните: празник, ден, поле, жетвар, син.</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
13.	<p>Определи времето на подчертаните глаголи в текста и запиши ги в съответния ред:</p> <p>А) минало несвършено _____</p> <p>В) минало свършено _____</p> <p>С) минало предварително _____</p> <p>Д) минало в бъдеще _____</p>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
14.	<p>Препиши изречението, като поправиш грешките.</p> <p>Писателя обича както героя за когото разказва така и читателя на когото предава радостта от общуването с героя.</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L 0 1 2 3 L 0 1 2	L 0 1 2 3 L 0 1 2
15.	<p>Трансформирай следния текст от изявително в преизказно наклонение:</p> <p>Надвечер един ден Гроздан се върна от града. Той си идеше пеш, носеше ямурлука си праметнат на рамо върху тоягата си и караше пред себе си едри два вола.</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
16.	<p>От кой разказ на Й. Йовков е персонажът? Свържи името с названието на съответния разказ:</p> <p>Тиха «По жицата»</p> <p>Моканина «Кошута»</p> <p>Дойна «Последна радост»</p> <p>Люцкан «През чумавото»</p>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4

17.	<p>Назови три творби на Йордан Йовков, в названията на които се използва името на персонажа:</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
18.	<p>Избери верния отговор. Към кой период в историята на българската литература се отнася творчеството на Йордан Йовков?</p> <p>A) Литература на Българското Възраждане B) Литература след Освобождението до края на Първата световна война (1878 - 1918) C) Литература между двете световни войни D) Литература след Втората световна война (съвременна литература)</p>	L 0 1	L 0 1
19	<p>Задраскай от списъка на заглавията тези, които не са творби на Йордан Йовков:</p> <p>A. Кумови гости B. Най-вярната стража C. Иде ли D. Другоселец E. Андрешко</p>	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
20	<p>Състави текст разсъждение (6-7 изречения), в който да изразиш аргументирано (3 аргумента) мнение относно твърдението: „Съвместният труд сближава хората“.</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L 0 1 2 L 0 1 L 0 1 L 0 1 2 3 L 0 1 L 0 1	L 0 1 2 L 0 1 L 0 1 L 0 1 2 3 L 0 1 L 0 1

